

Princip odkládané dokonalosti

kurátor: Jan Zálešák

Wannieck Gallery v Brně

29.2.2012 - 13.5.2012

V roce 2004 představil Richard Adam ve výběru Marka Pokorného část sbírky, kterou začal budovat už na přelomu 80. a 90. let (sám označil jako „rok nula svého sbírání“ rok 1984). Výstava v tehdy čerstvě znovuotevřeném Domě pánů z Kunštátu nesla název Soukromá vášeň. Spojení dvou slov v názvu výstavy jasně vymezilo Adamovu sběratelskou aktivitu vůči institucionálnímu sběratelství, jež by teoreticky mělo být řízeno seriózní rozvahou, poměřující jednotlivé nákupy kritérii stabilizovaného uměleckého kánonu. S přechodem pod institucionální zastřešení Wannieck Gallery jsme byli svědky posunu ve strategii veřejné prezentace sbírky. Již v roce 2006 byla Adamova sbírka prezentována ve Wannieck Gallery s podtitulem „Česká malba generace 80. a 90. let“, v témže roce vyšel reprezentativní katalog nesoucí název „Česká malba 1985 až 2005“. Tato tendence, podpořená vydáváním publikací doprovázených texty předních teoretiků pokračuje až do současnosti. Mohli bychom mluvit o postupné muzealizaci sbírky, čímž nemám na mysli nic jiného, než to, že se původně „soukromá vášeň“ posouvá do roviny objektivní výpovědi o stavu české malby v posledním čtvrtstoletí, rozšiřované v letech 2007 až 2009 také o dílčí sondy do rakouského a německého umění.

Muzeum soudobé malby s ucelenou sbírkou, která neopomíjí žádné podstatné jméno, je horizontem, k němuž sbírka Richarda Adama, respektive sbírka Wannieck Gallery směřuje. Je to horizont dokonalosti, jíž lze jen těžko dosáhnout, což ovšem neznamená, že by se k ní nemělo neustále směřovat. Takto nějak jsem uvažoval, když jsem navrhl název výstavy Princip odkládané dokonalosti. Ten zároveň stojí jako metafora kurátorského výběru, který si nenárokují nalezení jednoznačné/konečné výpovědi.

Kurátorský výběr ze sbírky Wannieck Gallery, který je prezentován pod názvem Princip odkládané dokonalosti, je postaven na silné subjektivitě; podobné, s jakou sbírka Richarda Adama začala vznikat a s jakou byla v počátcích prezentována. Výběr jednotlivých děl probíhal intuitivně během postupného procházení rozsáhlým depozitářem. Vazby, které mezi jednotlivými pracemi vznikají, mají charakter volných asociací. Malby jsou k sobě řazeny na základě formálních příbuzností, celý výběr je rozřazen do tří volných celků nesoucích názvy Antika, Totem a Monochrom. Tyto celky jsou volné zcela záměrně, umožňují nahlížet obsah sbírky svobodně, bez vázanosti na povědomí o generačních souvislostech, o vzájemných osobních či institucionálních vazbách mezi umělci, o leitmotivech, které v určitých obdobích nacházíme napříč celým generačním spektrem.

Snaha definovat subjektivní pohled na sbírku je podpořena také hledáním neotřelého instalačního řešení. Monumentální industriální prostory v kombinaci s posuvnými panely se na první pohled zdají nabízet řadu možností, ve skutečnosti ale silně podmiňují rozsah dosažitelných výsledků. Mým záměrem bylo od počátku využít alespoň část panelů, které se při instalacích obvykle využívají oboustranně, jako „stěny“. Ty nyní část galerijního prostoru přehrazují, vstupují do něj jako falešná architektura, jež pravidelného návštěvníka galerie, zvyklého na hluboké průhledy prostorem, vede do sevřenějších a částečně skrytých zákoutí. „Scénické“ řešení výstavy a její skladba postavená na formálních asociacích, které se vzpírají uzavírání viděného do racionálních diskursivních formací, snad na diváka alespoň částečně přenesou pocit lehkého blouznění, dostavujícího se během procházení stovkami prací shromážděných během desítek let silou vášně a vůle.

Zdroj: <http://www.wannieckgallery.cz/>